

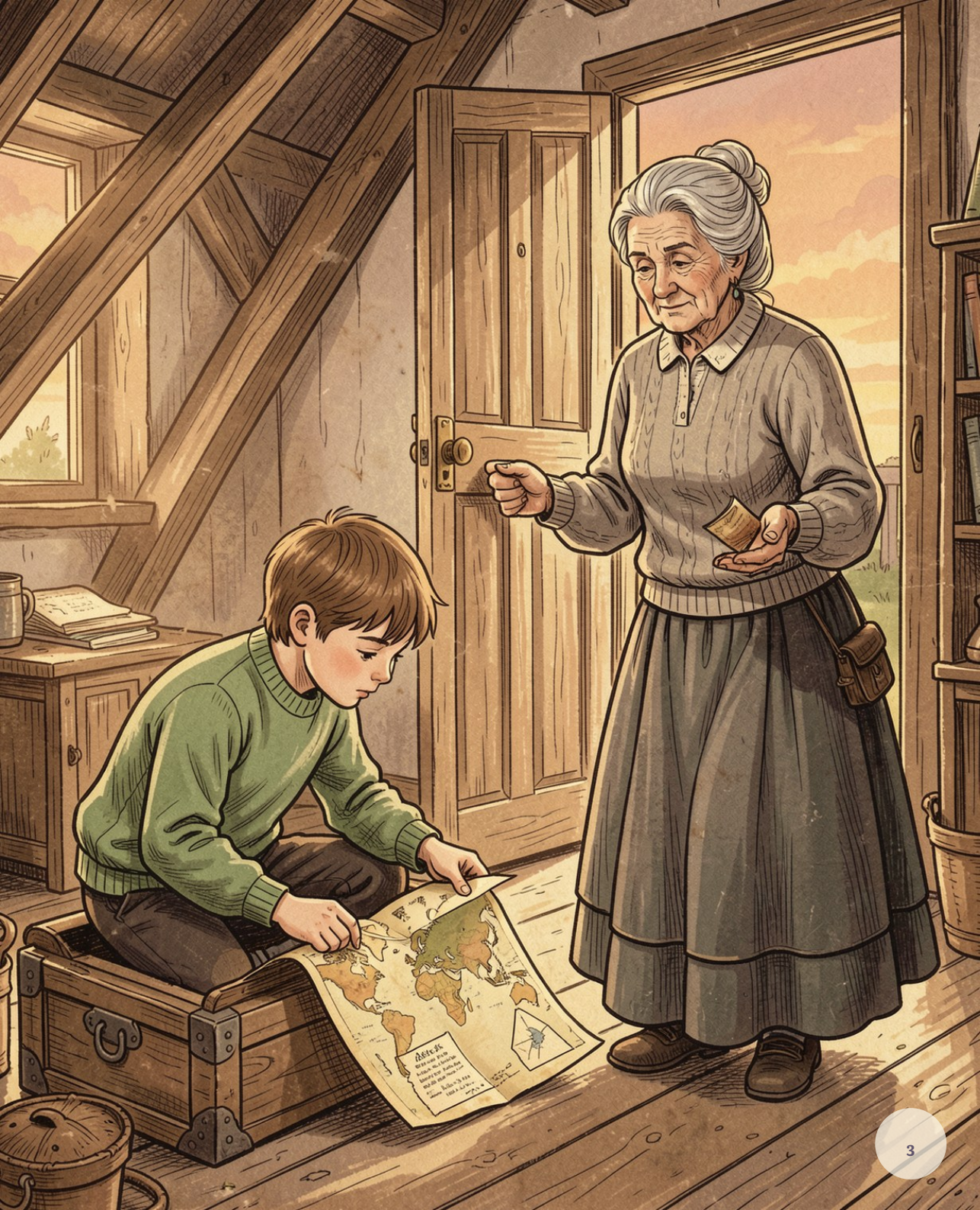


Куды в'їдзе прабабуліна карта?

— Бабуля, глядзі: тут намаляваны наш комін, толькі ў яго ёсць ногі! — Алесь прысеў на кукішкі каля нізкай скрыні. Бабуля Вольга стаяла побач, трымаючы дзверцы гарышча, каб яны не зачыніліся. У яе шэрым світэры ўжо заблытаўся пылок павуцінкі. Хлопчык асцярожна разгарнуў жоўты ліст, знойдзены пад стосам старых ручнікоў. На ім былі дом, комін на тоненькіх ножках, тры сінія птушкі і дарожка, што вяла да чырвонага крыжыка. Унізе дробным роўным почыркам стаяла: «Для таго, хто ўмее пытацца». — Гэта карта тваёй прабабулі, — сказала бабуля. — І здаецца, яна вядзе недзе ў нашым доме.

Алесь так і прысвіснуў, але дарожка на карце раптам пабягла, нібыта яе нехта выцер гумкай. Засталіся толькі сінія птушкі. Хлопчык у зялёным світэры падсвятліў ліст маленькім жоўтым ліхтарыкам. У водбліску на краі карты праступіў малюнак напарстка. — Прабабуля не малявала абы-што, — сказала бабуля Вольга. — Паглядзім скрыню разам. Толькі не цягні нічога цяжкага сам.





Скрыня была вялікая, з цёмнага дрэва, з меднымі куткамі. Бабуля адчыніла вечка, а Алесь расклаў на падлозе стары ручнік, каб не згубіць знаходкі. Пад ваўнянай хусткай ён адшукаў латунны напарстак. На ім сядзелі тры маленькія сінія птушкі — зусім як на карце. — Ім прабабуля Марыля ратавала маю сукенку перад школьным спектаклем, — засмяялася бабуля. — Я тады грала каралеву і так баялася, што ў мяне адарвецца рукаў, быццам без рукава каралеў не бывае. Алесь паклаў напарстак у палатняны мяшэчак на поясе, паднёс карту да яго — і дарожка вярнулася. Яна вяла ад коміна да намаляванай швейнай іголки.

— Іголка ў нас дзе? — запытаўся Алесь. — Не ў скрыні, — адказала бабуля. — Прабабуля трымала свае важныя рэчы ў розных месцах, каб памяць не ляжала адной кучай. Яна сама так казала. Яны спусціліся ў калідор, дзе над вешалкай вісеў круглы люстэркавы паднос. За ім Алесь заўважыў вузкую шчыліну і кончык чырвонай стужкі. Бабуля зняла паднос, а хлопчык выцягнуў стужку. На ёй былі вышытыя тыя самыя птушкі.



— Гэтую стужку прабабуля прычапіла да майго партфеля, калі я пайшла ў першы клас, — бабуля дакранулася да вышыўкі кончыкам пальца. — Я казалася, што ўжо вялікая і стужкі мне не трэба. А пасля знайшла яе ў кішэні ў дзень, калі заблукала ў школьным садзе. Я пазнала чырвоны колер і адшукала сваю брамку. Алесь скруціў стужку, схаваў да напарстка і прыклаў карту да мяшэчка. На паперы прарасла новая сцежка: яна выбегла з іголкай, нырнула пад намаляваны гадзіннік і спынілася каля малога чорнага ключыка.



Гадзіннік у гасцёўні якраз прабіў чатыры разы і пасля пяты раз — для важнасці, хоць ніхто яго пра гэта не прасіў. Алесь агледзеў паліцу пад ім. Там стаялі кнігі, гліняны певень і шкляны слоік з гузікамі. У самым нізе, пад сінім гузікам, хлопчык убачыў бліскучую птушыную галоўку. Ён высыпаў гузікі на сурвэтку, знайшоў маленькі жалезны ключык і паклаў у мяшэчак. — Гэта ключ ад чаго? — Бабуля нахмурылася, але не сумна, а так, як хмурацца перад разгадкай. — Прабабуля хавала ім мой ліст да марскога капітана. Я марыла ўцячы на карабель, бо мне не хацелася вучыцца множыць на сем.



На карце з'явіўся не новы кавалак дарогі, а цэлая пляма, падобная да лесвіцы. Яна заканчвалася пад трыма сінімі птушкамі і чырвоным крыжыкам. Алесь ужо хацеў сказаць, што скарб, напэўна, зноў на гарышчы, але спыніўся. Усе тры знаходкі мелі птушак. Ён павярнуў карту бокам да ліхтарыка і ўбачыў: птушкі глядзяць не на крыжык, а на куток ліста. Там быў ледзь прыкметны знак — раскрыты альбом. — Бабуля, карта не да скарбу вядзе, — ціха сказаў ён. — Яна вядзе да таго, што прабабуля хацела захаваць.

Бабуля Вольга доўга глядзела на значок. Потым пляснула далонню па лбе. — У прабабулі быў сямейны альбом у блакітнай вокладцы. Калі дах рамантавалі, яна схавала яго, каб не запыліўся. І сказала: «Ключ трэба будзе шукаць не да замка, а да гісторыі». На гарышча яны вярнуліся разам. Бабуля падсунула ліхтарык бліжэй да сцяны, Алесь развярнуў карту на ручніку і выклаў на яе напарстак, стужку ды ключык. Сцежкі засвяціліся бледным сінім колерам і склаліся ў стрэлку да вузкага шафнага закутка за комінам.





Там стаяў плоскі драўляны куфар, які Алесь раней прымаў за звычайную дошку. На вечку былі тры выцёртыя птушкі. Куфар апынуўся замкнёны. Хлопчык дастаў ключык з мяшэчка, але той быў надта малы для замка. — Дык навошта ён? — спытаў ён, і ў голасе ўжо закалацілася нецярплівасць. Тады ён заўважыў збоку маленькую адтуліну, не большую за гарошыну. Алесь уставіў ключык туды, павярнуў. У вечку нешта мякка шчоўкнула, і на медным кутку ад'ехала пласціна. Пад ёй выявілася лагчынка ў форме напарстка.

— Вось чаму яна намалявала іх разам, — выдыхнуў Алесь. Ён паставіў напарстак у лагчынку. З другога боку куфра паказалася вузкая прарэзка, у якую якраз лёг канец чырвонай стужкі. Хлопчык працягнуў яе праз прарэзку, і стужка нацягнулася, быццам чырвоны хвосцік паветранага змея. Куфар уздыхнуў векам. Бабуля прытрымала яго абедзвюма рукамі, а Алесь падсвяціў ліхтарыкам унутр.



Там не было ні манет, ні кароны, ні
нават цукеркі, якая ператварылася
ў камень. Лежаў блакітны сямейны
альбом, перавязаны тонкай ніткай.
На вокладцы прабабуля Марыля
намалявала трох сініх птушак
і напісала: «Каб дом помніў галасы».
Алеся узяў альбом абедзвюма рукамі.
Ён быў цяжкаваты не ад паперы, а ад
таго, што ў ім, напэўна, хапала месцаў,
дзе нехта смяўся, губляўся, шыў рукаў
каралеве або марыў пра карабель.





Увечары альбом ляжаў на стале,
а карта — побач, ужо без зніклых
сцежак. Бабуля Вольга паказвала
здымкі: вось маленькая яна ў кароне
з фальгі, вось прабабуля з суровым
выглядам прышывае гузік, а вось
на кухонным парозе сядзіць худы
паласаты кот і глядзіць так, нібыта яму
вінныя за ўсе хатнія таямніцы. Алесь
слухаў, круцячы ў пальцах напарстак.
Перад тым як закрыць альбом, ён
убачыў на апошняй старонцы новы
малюнак: чатыры сінія птушкі ля
дзвярэй у сад. І адна з іх трымала
ў дзюбе зялёнае пяро.





Дабранач.



Створана з любоўю ў TuckBook

Пасля казкі



ГАЛОЎНАЯ ДУМКА

бережно рассмотреть карту и выбрать на ней одно доброе место для завтрашней мечты

ПАГАВАРЫЦЕ ПАСЛЯ ЧЫТАННЯ

После чтения спросите ребёнка: какая часть истории была самой тёплой или смелой сегодня?

А ЗАЎТРА...

Зялёнае пяро на апошняя старонцы альбома абяцае Алесю новую сямейную загадку за садовымі дзвярыма.





Куды вяззе прабабуліна карта?

Парсональнае выданне TuckBook

tuckbook.app

Асобнік ТВ-426-81E476C1E1

Куды вядзе прабабуліна карта?

Алесь і бабуля Вольга ідуць па слядах прабабулінай карты праз стары дом. Кожная знаходка вядзе іх не да скарбу, а да сямейнай гісторыі, якую трэба захаваць.

8 хвілін чытання



TuckBook

TB-426-81E476C1E1